

Pěstitele drtí levné dovozy i vrtochy počasí. Na tržbách za obiloviny a olejniny letos přijdou o 7 miliard korun

23.8.2024 - Barbora Pánková | Akademie věd České republiky

Žně letos skončily mnohem rychleji než loni a ve druhé polovině srpna byly hlavní obiloviny a olejniny prakticky z celého území republiky takzvaně pod střechou. Jejich průběh ale nebyl pro pěstitele vůbec jednoduchý, potrápilo je vrtošivé počasí.

„Pěstitele nejen obilovin a olejnin, ale i dalších plodin zaskočila vlna silných mrazů v dubnu, které trvaly i deset hodin v kuse. Nebyl by to takový problém, kdyby teplotně nadprůměrné jarní měsíce neurýchlily vegetační vývoj plodin. Následný teplotní šok tak měl na obilí a řepku mnohem ničivější následky, přičemž ozimé plodiny dopadly výrazně hůře než jarní. Další poškození způsobily přívalové deště a lokálně též krupobití v červnu. Deštivé počasí a nárazy větru střídané naopak dny s vysokými teplotami pokračovaly i v dalších měsících, což rovněž mělo vliv na výnosy. Navíc polehlé porosty nelze sklízet a na podmáčených polích v některých oblastech se bořily kombajny. Nejednoho pěstitele tak sužovaly obavy o výsledek letošní sklizně a statistiky jim bohužel daly za pravdu,“ říká prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Sklizeň základních obilovin letos dosáhla podle odhadu Komoditní rady pro obiloviny a olejniny 6,75 milionu tun, což znamená meziroční pokles o desetinu. Snížil se rovněž výnos na 5,42 tuny z hektaru, přičemž nejhůře jsou na tom ozimá pšenice a ozimý ječmen. Osevní plocha obilovin se podle Českého statistického úřadu snížila o několik procent na 1,2 milionu hektarů. Po zohlednění nízkých cen je výsledkem propad tržeb o 3,27 miliardy korun.

V horší situaci je řepka, které se sklídilo odhadovaných 950 tisíc tun, tedy meziročně o 27 procent méně. Rovněž výnos se snížil na 2,77 tuny z hektaru a pěstitelé označují tuto plodinu jako velmi nejistou investici během posledních let. Následkem toho i nízkých cen se snížila podle oficiálních statistik osevní plocha meziročně o 10 procent na 343 tisíc hektarů. Kombinací všech popsanych faktorů činí pokles tržeb 3,75 miliard korun.

„Na nepříznivý vývoj letošních žní jsme opakovaně upozorňovali, stejně tak jsme varovali před snižováním osevních ploch. Mohou za to dlouhodobě neřešené dovozy zemědělských komodit, které do Evropy proudí ze třetích zemí včetně Ukrajiny. Tamní pěstitelé si mohou dovolit nižší náklady, protože nemusí dodržovat tak vysoké standardy produkce jako my v Evropě. V Česku jdou navíc regulace pro zemědělské hospodaření často i nad rámec evropských pravidel, což naše zemědělce na trhu značně znevýhodňuje. Očekáváme proto, že výměra hlavních obilovin i olejnin bude nadále klesat,“ dodává prezident Agrární komory ČR Doležal.

Porovnání odhadu sklizní podle stavu k 19. srpnu 2024 s definitivní sklizní 2023

Plodina	Def. výnos 2023 v t/ha (ČSÚ)	Odh. výnos 2024 v t/ha (AK ČR)	Definitivní sklizeň 2023 v t (ČSÚ)	Odhadovaná sklizeň 2024 v t (AK ČR)
Základní obiloviny	5,99	5,42	7 479 235	6 750 000
Pšenice celkem	6,44	5,89	5 262 361	4 575 000
Pšenice setá ozimá	6,56	5,95	5 106 909	4 450 000

Pšenice setá jarní	3,86	4,15	136 240	100 000
Pšenice tvrdá	5,54	5,11	19 212	25 000
Žito	5,07	4,94	124 950	120 000
Ječmen celkem	5,49	5,18	1 764 205	1 645 000
Ječmen ozimý	6,32	5,11	813 806	650 000
Ječmen jarní	4,94	5,24	950 399	995 000
Oves	2,76	3,71	118 593	195 000
Tritikale	4,98	4,88	209 126	215 000
Hrách polní na zrno	2,25	2,22	105 684	117 092
Řepka celkem	3,45	2,77	1 309 496	950 000
Mák	0,69	0,75	18 028	27 384

Dosavadní odhady výsledků sklizně od Státního zemědělského intervenčního fondu a Komoditní rady pro obiloviny a olejninu při Agrární komoře ČR se mohou lišit z důvodu odlišné metodiky.

Kontakt pro média:

Agrární komora České republiky
tisková mluvčí Barbora Pánková
tiskove@akcr.cz, pankova@akcr.cz
tel.: 721 306 431

Agrární komora České republiky

Sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství. Prosazuje a obhajuje oprávněné zájmy svých členů už třicet let. Její členové produkují přes 80 procent veškerých komodit a obhospodařují 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy. AK ČR má zhruba tři tisíce členů, což zahrnuje kolem osmi set soukromě hospodařících rolníků, a zbytek tvoří zemědělské organizace. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové 32 profesních svazů, sdružení a unií, v nichž se příslušnost podnikatelů překrývá a které rovněž sdružuje AK ČR.

<https://www.akcr.cz/txt/pestitele-drti-levne-dovozy-i-vrtochy-pocasi-na-trzbach-za-obiloviny-a-olejniny-letos-prijdou-o-7-miliard-korun>